

כתר התורה

ע"ש רבי יצחק אבוחצירא זצוק"ל

הרב יצחק יוסף שליט"א

בית ההוראה הארצי כתר תורה ע"פ פסקי מרן

פרשת בלק תשפ"ו

העלון השבועי

מאמר השבוע

הרב אברהם רחמים

מאחורי הקלעים

מעתה נוכל להבין את דברי המלך בתהלים: 'הִלְלוּ אֶת ה' כָּל גּוֹיִם שִׁבְחוּהוּ כָּל הָאֲמִיּוֹת: פִּי נָבֵר עֲלֵינוּ חֶסֶד...'. (תהלים קיז, ב)
לכאורה אם 'נבר עלינו חסדו' הרי שאנו אמורים להלל את הקב"ה. אם כן, מדוע נאמר להלל את ה' כל שבחוהו כל האומות? ... מי שנהנה הוא יהלל ויאמר תודה רבה!
אלא הביאור נפלא. משל לעיוור שהיה הולך למכולת בכל בוקר, לקנות לחם וחלב. מכיון שלא היה רואה בעיניו, הרי שהיה צועד לדרכו בעזרת סימנים. דהיינו, היה יודע כי צריך לצעוד שלושים וחמש צעדים ישר. לאחר מכן, עליו לפנות לצד שמאל עשרים וחמשה צעדים ועוד חמש עשרה צעדים עדיין להמשיך ישר ומגיעים למכולת, כך היה הולך למכולת דבר יום ביומו, בלי לראות את הדרך בעיניו.
הנה, יום אחד ראו אותו קבוצה של ילדים והתפעלו כיצד הוא מגיע אל היעד ללא לראות בעיניים הדבר היה לפלא גדול בעיניהם.
שניים מן הקבוצה חמדו לצון אמרו איש אל אחיו, הבה נטמון לו בור שכאשר יגיע יפול בתוכו בהחלט הדבר יהיה משעשע.

בלילה חפרו הילדים בור בשביל שצועד בו העיוור וקבעו להיפגש השכם בבוקר בכדי לקצור את פרי עמלם.

והי ערב ויהי בוקר והנה העיוור נראה צועד כמו בכול יום, סופר את צעדיו אחד לאחד והנה כשני צעדים מלפני הבור, לפתע... נעצר העיוור באחת... ולא המשיך ללכת. הילדים השתאו לגד המחשזה המפעים, כיצד יתכן שהוא נעמד בדיוק לפני הבור? הרי שהוא לא ראה והבור בכלל מכוסה בעלים שגם אם הוא היה רואה, הוא לא היה יכול לזהות את הבור.

אלא שמיד העיוור פתר להם את התעלומה, הם שומעים אותו מומלמל בקול אנוחה: 'אוי, שכחתי את הארנק עם הכסף בבית'... מיד שב העיוור על עקבותיו ומכיוון שכבר הגיע אל הבית אשתו יצאה במקומו והלכה וקנתה את המצרכים. ע"כ המשל.

כעת נשאל מי יודע היטב את הנס שנעשה לעיוור?
והתשובה היא – הילדים! הם אלו שחפרו את הבור הם יודעים היטב כמה מסוכן היה לעיוור היה להמשיך עוד שני צעדים, כמה צער וכאב היו בחלקו אם לא היה שוכח את הארנק בבית ומנגד העיוור ואשתו לא ידעו מאומה, הם ממשיכים את חייהם כרגיל בלא לדעת כלל מה נעלם.

זהו שאומר דוד המלך: 'הִלְלוּ אֶת ה' כָּל גּוֹיִם שִׁבְחוּהוּ כָּל הָאֲמִיּוֹת: פִּי נָבֵר עֲלֵינוּ חֶסֶד...'. דהיינו אתם – אומות העולם, שחורשים עלינו רעה תדיר דבר יום ביומו, אתם שמתכננים עלינו כל מיני פעולות של טרור ורצח וכו' שאנו אפילו לא יודעים מה הם כלל, אתם תבואו ותהללו את הקב"ה כמה שהוא שומר עלינו, מפני שאתם יודעים יותר טוב מאתנו כמה הוא שומר ומציל אותנו מכל התכנונים שלכם.

לסיום, נזכור המבצע 'עם כלביא' לא הסתיים, אנו אחראיים לבצע אותו תדיר. כמבואר בפרשה: 'וְהָיוּ עִם כָּלִבַּי יָקוֹם וְכָאֲרִי יִתְנַשֵּׂא לֹא יִשָּׁכַב עַד יֵאָכַל טָרֶף וְדָם חֲלָלִים יִשְׁתֶּה'. ומבאר רש"י את כוונת הפסוק, ז"ל: 'כשהיו עומדים משנתם שחרית, הן מתגברין כלביא וכארי לחטוף את המצוות, ללבוש טלית לקרוא את שמע ולהניח תפילין:

לא יישכב – בלילה על מטתו עד שהוא אוכל ומחבל כל מניין הבא לטרפו. כיצד, קורא את שמע על מטתו ומפקיד רוחו ביד המקום, בא מחנה וגויים להזיקם, הקב"ה שומרם ונלחם מלחמותם ומפילם חללים. ע"כ.

יהי רצון שנתחזק במצוות ונחוש את אהבת ה' עלינו תדיר, אמן!

פרשת השבוע – 'בלק', הינה פרשה מיוחדת במינה, שונה משאר פרשיות התורה. יתרה מזו, פרשה זו נמנית לאחת מתוך עשר זמירות, שצריך יהודי לזכור בכל יום, כנאמר: "עמי יְבָר נָא מֶה יַעֲזִי בְּלֶק מֶלֶךְ מוֹאָב וַיָּמָה עֲנָה אֹתוֹ בְּלָעָם בֶּן עֶזְרָא מִן הַשִּׁטִּים עַד הַגִּלְגָל לְמַעַן דַּעַת צְדָקוֹת ה'". (מזכ"ה ו ה)
הבה נתבונן מה כה מיוחד בפרשה זו.

הנה נשים לב, בכל פרשיות התורה מעת בני ישראל ירדו למצרים, התורה הקדושה עוסקת תדיר בכל המתרחש במחנה ישראל: שעבוד עם ישראל במצרים, יציאת מצרים, בניית המשכן, קורבנות הקרבים על גבי המזבח, דיני טומאה וטהרה, כיצד מחנה ישראל חונה ונוסע במדבר, עניין המרגלים, מחלוקת קורח וכו'.

פרשת 'בלק', הינה הפרשה היחידה שהתורה עוסקת, כמה שמתרחש במקום אחר, הרחק ממחנה ישראל, והוא – הדו שיח בין בלק ובלעם. בפרשת בלק עם ישראל יושב במחנהו שקט ושזאן כאשר אינו יודע מאומה מה זוממים עליו הרשעים האדורים בלק ובלעם.

שלא נטעה כלל לחשוב, שמעשה בלק ובלעם היה דבר של מה בכך ונאמר 'כבר מה היה יכול להיות'. אלא הדבר היה מסוכן ביותר. דהיינו, אם היום העולם מפתח מנשק אטומי שיכול להיות מצוי ביד האוינים, אזי שיהיה ברור כי הפה של בלעם, היה גרוע יותר מנשק אטומי. ולדבר זה הורה בלק בפירוש, באומרו: 'כי ידעתי את אשר תברך מבורך ואשר תואר ויאר' הפה של בלעם לא היה דבר של ספק כלל, אלא אם הוא היה מקלל, זה היה תופס זה היה פועל!

כמובן, המחזיר היה אמור להיות בהתאם וכמו שבלעם אומר 'אם יתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב' – אומר בלעם: 'הנה, אם אתה שוכר צבא שלם חזק ביותר, ספק אם אתה מנצח. ואני ודאי מנצח!' הרי האיום מפני בלעם היה איום מפתח ומסוכן ביותר.

אלא שהתורה מספרת היטב, כיצד הקב"ה לא נתנו טרף לשיניהם – לא הסכים לבלעם ללכת עם שלוחי בלק, ועל אף שבלק שילח מלאכים רבים ונכבדים מן הראשונים הסירוב עומד בעינו. התורה מספרת, כיצד בלעם הולך עם שלוחי בלק, הקב"ה גורם לאתון לסתות מן הדרך ומוחצת את רגל בלעם אל הקיר, כיצד נעשה נס גדול והאתון פותחת את פיה ומוכיחה את בלעם לעיני שרי בלק ומכלל זה עדיין עם ישראל אינו יודע מאומה, עם ישראל ממשיך חיי שגרה רגילים כדבר יום ביומו. בלעם מגיע אל היעד מנסה לקלל בכל כוחו וחכמתו והוא מופתע: 'מה אקוב לא קבה אל ומה אזעום לא זעם ה' – אין כעס כלל! הקב"ה מבטל את ה'רגע באפיו', בכל הימים אשר בלעם מנסה לקלל.

זו הפרשה המיוחדת שאנו קוראים בה השבת. את מעמד נכבד זה אנו צריכים לזכור ולחרוט היטב בתודעתנו לדורות עולם – 'הקב"ה אוהב אותנו ושומר ומרחם עלינו בכל עת תדיר!' – נקודה.

מפרשה זו, הרי לנו הוכחה כמה אהבה רבה לקב"ה עלינו בכלל ובפרט, גם כאשר אנו יושבים במקומנו שקטים ושזאנים, הרי שהקב"ה מסקל ומפר את עצת אויבנו ושונאנו ומקיים בנו מקרא שכתוב: 'ה' יִלָּחֶם לָכֶם וְאַתֶּם תִּתְּרָשׁוּ'.

מכאן, על כל יהודי לזכור שגם אם אינו רואה את אהבת ה' בעיניו ב'קום ועשה', ידע היטב כי הקב"ה שומר עליו מכל מרעין בישין, גם שאינו יודע מהם מאומה. כנאמר: "ה' שִׁמְרָךְ ה' צִלָּךְ עַל יָד יְמִינֶךָ" (תהלים קכא ה). אם כן, גם בכול יום שעובר עלינו ללא כל שינוי הנראה לעין, נדע כי חסד ה' מאיר עלינו להצילנו מן כל הקמים עלינו ונשמח ונגיל בה' שומרנו.

שאלה

בענין בת מצוה האם יש לערוך מסיבה חגיגית כמו בר מצוה,

והאם היא נקראת סעודת מצוה.

ומה הדין כשהתאריך חל בתקופת ימי "בין המיצרים" האם ניתן להשמיע מוזיקא?

והאם מותר לאשה שהיא בימי אבלות שלה לילך לסעודת בת מצוה?

תשובה

הנה המקור לסעודת ושמחת בר מצוה הוא על פי הגמרא במסכת קידושין (לא). אמר רב יוסף, מריש הוא אמינא מאן דהוה אמר לי הלכה כרבי יהודה דאמר סומא פטור מכל המצוות עבידנא יומא טבא לרבנן, דהא לא מפיקינא והא עבידנא, השתא דשמעית להא דאמר רבי חנינא גדול המצווה ועושה יותר ממי שאינו מצווה ועושה, אדרבא מאן דאמר לי דאין הלכה כרבי יהודה עבידנא יומא טבא לרבנן.

ועל פי זה כתב הגאון מהרש"ל בים של שלמה (בב"ק פ"ז סימן לו) דסעודת בר מצוה שעושים האשכנזים לכאורה אין לה סעודת מצוה גדולה מזו ושמה יזכיר עליה, ועושים שמחה ומתקנים למקום שבו והיה שזכה הנער להיות בר מצוה וגדול המצווה ועושה, והאב זכה שגדלו עד עתה להכניסו בברית התורה בכללה. וראה מרב יוסף דעבידנא יומא טובא רק על עצם הבשורה ואף שכבר היה חייב במצוות, וכל שכן על הגעת העת וזמן הבר מצוה שממנו מתחיל להתחייב במצוות. ע"ש.

והובא במגן אברהם אורח חיים (סימן רכה סק"ד) ושם הביא עוד ש"כ בילקוט חדש (ליקוטים סימן כט) שמצוה על האדם לעשות סעודה ביום שנעשה בנו בר מצוה כיום שנכנס לחופה.

ומכאן למד מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל בשו"ת יחזקאל דעת (חלק ב סימן כט) ובשו"ת יביע אומר (חלק ו סימן כט) שהוא הדין נערה שכלאו לה שנים עשרה שנה ויום אחד, ומתחייבת בכל המצוות שהאשה חייבת בהן, הרי נעשית מצווה ועושה באותן מצוות, וראוי לחגוג את כניסתה למצוות בסעודת הודאה ושמחה, כיון שמהבחינה הזאת אין כל הבדל בין נער לנערה, בהגיע לחיוב מצות.

והביא להגאון רבינו יוסף חיים בספרו בן איש חי (פרשת ראה אות יז) שכתב שאע"פ שלא נהגו לעשות סעודה לנערה ביום הכנסה למצוות, מכל מקום ראוי שתלכש בגדי שבת ותהיה שמחה באותו היום על שזכתה להכנס לעול המצוות, והוסף שם שאם יש לה אפשרות, טוב ונכון שתלכש בגד חדש ותברך שהחינו ותכנין לפטור בזה שמחת כניסתה לעול המצוות.

וכתב על זה מרן זצ"ל דאף לדברי הבן איש חי נראה שאם נוהגים לעשות לה מסיבה וסעודה כמו שעושים לנער בר מצוה הדבר ראוי והגון ונחשב לסעודת מצוה. ובלבד שיתנהגו על פי כללי הצניעות.

והנה בשו"ת אגרות משה (או"ח סימן קד) כתב שסעודת בר מצוה אינה נחשבת כסעודת מצוה ואין זה אלא כשמחת יום הולדת בלבד. ועוד כתב באגרות משה (או"ח חלק ב סימן צז) לחלק דלא דמי לבר מצוה ששם ניכר הדבר מאוד שהגיע למצוות, שהרי מכאן ולהבא מצרפים אותו לנין ולכל דבר שבקדושה, משא"כ בנערה ולכן אין לערוך לה סעודה ושמחה. ע"ש.

אולם ביחזקאל דעת כתב דדבריו תמוהים דעיקר הדבר תלוי במה שנעשה מצווה ועושה ואין לבדות חילוקים בלי יסוד מוסד.

ונכון לומר דברי שירות ותשבחות להשי"ת באותה המסיבה ואז בוראי נחשבת לסעודת מצוה וכמו שכתב המרדכי פסחים (מט):

המשכן בעמ' 3

האם יש לאפשר תיקון ליקויי בניה ע"י קבלן שביצע את הליקויים?!

שאלה: אדם סיכם עם קבלן שיבנה לו תוספת של שני חדרים, ונתגלו ליקויים בבנייה, לדעת הקבלן אין לו מחויבות לתקן ליקויים שלא נתגלו על ידי מפקח הבנייה שמונה על ידי מזמיני העבודה, ובכל מצב גם אם יחוייב לשלם הוא רוצה לתקן בעצמו את הליקויים שנתגלו על ידי המפקח, ולא לשלם כסף תמורתם, לדעת המזמינים, הקבלן צריך לשלם להם פיצוי כספי ובנוסף הם לא מוכנים שהוא יתקן, היכי נדיינוה דייני להאי דינא?

תשובה: על הקבלן לשלם על כל הליקויים שנתגלו, גם אלו שלא התגלו על ידי המפקח. כמו כן הקבלן איבד את זכותו לתקן והוא חייב לשלם למזמינים פיצוי כספי.

נימוקים: לא אגע בכל נקודות המחלוקת שבין הצדדים אלא רק בנקודה אחת והיא האם יש למזמינים זכות למנוע מהקבלן לתקן את הליקויים ולקבל כספי תמורתם או שיש עדיין זכות לקבלן לתקן את הליקויים שהתגלו במוחלף עבודתו.

סוגיית שאלת תיקון ליקויים עולה בכמה הקשרים הדוגמה הנוגעת ישירות לענייננו, שבה ישנה חובת תיקון וגם זכות תיקון נמצאת בדיני אומן. בנוגע לחובתו של בעל מלאכה לתקן את הליקויים שהתגלו בעבודתו, כתב בספר פתחי חושן (שכירות ג, הערה ט) "בקלקול שאפשר לתקנו, דהוי כאילו לא גמר מלאכתו, והייב האומן לתקנו, ואם אינו רוצה לתקן נראה שדינו כקבלן החוזר באמצע העבודה שידו על התחתונה". ולגבי שאלת זכותו של האומן לתקן בעצמו, כתב בספר ערוך השולחן (ח"מ שו, טו) בעניין הגהת ספר תורה: "אם הבעלים אינו רוצה לסמוך על הגהתו ותיקונו פטור מלשלם לו שכרו".

מכאן הסיק בספר פתחי חושן (שכירות ג, הערה מא) שהמזמין יכול לתקן בעצמו על חשבון האומן. אולם, מעיין במקור הדברים ובקשרם, בספר ערוך השולחן עולה כך: הרמ"א כתב שאם הנוהג הוא שהסופר אינו חייב לבצע הגהה, ובכל זאת הוא עשה הגהה יש לשלם לו על כך. על כך העיר ערוך השולחן שאם המזמין אינו סומך על הסופר והוא רוצה שההגה תבצע ע"י אדם אחר, אין המזמין חייב לשלם לסופר עבור ההגהה שנעשתה מעבר לסיכום. אולם, אם מדובר על מקום שבו התיקון הוא חלק מההתחייבות של בעל המלאכה קשה להעלות על הדעת שצד אחד (המזמין) יוכל להפר את ההסכם בטענה שהוא איבד את האמון בצד השני ללא נימוק. על כן נראה שביגוד לדברי ה"פתחי חושן" במצב רגיל של תיקון או השלמת העבודה שהזמנה מראש, יש לבעל המלאכה זכות לתקן ולהשלים את המלאכה, ואין למזמין העבודה זכות להחליט שהוא אינו סומך על האומן ללא נימוק משמעותי.

אולם אנו צריכים לדון האם הקבלן איבד את זכותו, ולשם כך נדון בעניין אומן שקלקל, לגביו נאמר כך (ב"מ קט): "והניא שתלא דרבינא הוה, אפסיד, סלקיה. אתא לקמיה דרבא, אמר ליה: חזי מר מאי קא עביד לי! - אמר ליה: שפיר עביד. - אמר ליה: הא לא התרה בי! - אמר ליה: לא צריכא להתרות. רבא לטעמיה, דאמר רבא: מקרי דרדקי, שתלא, טבחא, ואומנא, וספר מתא - כולן כמותרין ועומדין דמי. כללא דמילתא: כל פסידא דלא דהר - כמותרין ועומדין דמי". כסוגיית הגמרא עולה שישנם מצבים שעל מנת לפטר עובד יש להתרות בו, וישנם מצבים בהם אין חובה לה, כפי שנראה להלן, נחלקו ראשונים מהם המצבים בהם אין חובה להתרה. בעקבות הסוגיה פסק הרמב"ם (שכירות י, ז) "הנוטע אילנות לבני המדינה שהפסיד, וכן טבח של בני העיר שנבל בהבמות, והמקיז דם שחבל, והסופר שטעה בשטרות, ומלמד תינוקות שפשע בתינוקות ולא למד או למד בטעות, וכל כיוצא באלו האומנים שאי אפשר שיחזירו ההפסד שהפסידו, מסלקין אותן בלא התרה שהן כמותרין ועומדין עד שישתדלו במלאכתן הואיל והעמידו אותן הצבור עליהם". לדברי הרמב"ם, כאשר מדובר על מי שעובד עבור הציבור וקלקל באופן שאינו ניתן לתיקון ניתן לפטר אותו ללא התרה. הראב"ד (שם) כתב: "וכן נמי אם שתלא דחיד". כלומר, גם מי שעובד עבור יחיד דינו זהה. הטור (ח"מ סימן שו) ביאר שמקור סברה זו בדברי הגמרא שם מסופר על רונאי שהשתולל על רבינא שהיה אדם פרטי. להלכה נחלקו שו"ע ורמ"א בעניין זה (שו"ע חושן משפט שו, ח): "הנוטע אילנות לבני המדינה, שהפסיד, (ויש אומרים שהוא הדין ליחיד), וכן טבח של בני העיר שנבל בהבמות, והמקיז דם שחבל, והסופר שטעה בשטרות, ומלמד תינוקות שפשע בתינוקות ולא למד (אפילו רק יום או יומים), או למד בטעות, וכל כיוצא באלו, והאומנים שאי אפשר שיחזירו ההפסד שהפסידו, מסלקין אותם בלא התרה, שהם כמותרין ועומדין, עד שישתדלו במלאכתם, הואיל והעמידו אותם הצבור עליהם. הגה: וי"א דאף על פי שאין צריכין התרה, מכל מקום בעינן חזקה, דעד שיהיו מנוחקין או שיתרו בהן לא מסלקין להו".

בשו"ע פסק שרק עובד ציבור מופטר ללא התרה, ורמ"א כתב שהוא הדין בכל עובד שגורם נזק שלא ניתן לתקן. רמ"א הוסיף שלמרות שאין צורך בהתרה יש צורך בכך שהעובד הוזהר כמי שמקלקל לא בקלקול חד פעמי. ובספר נימוקי יוסף (בבא בתרא סו, א, ד"ה וטבחא) התבאר שהוזהר פירושו שקלקל שלוש פעמים. לגבי הגדרת קלקול שאינו ניתן לתיקון כתבו הסופרים (בבא בתרא כא, ב, ד"ה שתלא, וכן כתב בנימוקי יוסף) שמדובר דווקא בהפסד לא-כספי שאין עליו פיצוי, כגון, שחטש שהטריף את הבהמה וגרם עוגמת נפש בכך שלא יהיה אוכל בסעודה וכדומה. אולם, הריטב"א כתב שהדברים אמורים גם אם מדובר על נזק שניתן לתיקון. בעקבות כל זאת כתב בספר פתחי חושן (שכירות י, ט) כך: פועל המתגרשל במלאכתו וגורם הפסד לבעל הבית, יכול לסלקו לאחר שהתרה בו ולא הועיל. כלומר, אם המזמין התרה בפועל ניתן לפטרו. ובהערות (שם, הערה כד) הרחיב וביאר שכאשר התרה בפועל לכל הדעות ניתן לפטר גם פועל של אדם פרטי. עוד כתב שאם התרה בפועל יכול לפטרו גם כאשר "אינו מפסידו ממש אלא מתגרשל במלאכתו", אולם, חייב לשלם לו את שכרו על מה שעבד בנימי פיצוי על נזקים שגרם. עילת פיסורין נוספת הביא הרמ"א (חושן משפט תכא, ו): "מי שיש לו משרת, וחושש שיגנוב לו, יוכל להוציאו קודם זמן השכירות". כאן מדובר על עילת פיסורין עקב חשש שהפועל יגנוב, לכך ניתן להוסיף שגם אם יש חשש שבעל מקצועו השתמש בחומרים לא-תקנים וכדומה הדין זהה [לגבי השאלה מהי רמת הראיות הנדרשת במצב כזה עיין פתחי חושן (שכירות י), הערה כו ובמקורות המוזכרים שם]. כאשר מדובר בחשש לגביה אין צורך בהתרה. הדבר מוטבר, כיון שהצורך בהתרה הוא בגלל החשש שמא הפועל לא שם לב לקיומו של הליקוי. לעומת זאת, במקרה של גניבה, מדובר במעשה מודע וחמור במידה כזו שדי בפעם אחת כדי להפסיק את ההסכם.

בברכה יגאל אלון.

ובשולחן ערוך ריש הלכות חנוכה סימן תר"ע דריבוי הסעודות שעושים בימי חנוכה סעודות הרשות הן שלא קבעום למשתה ושמחה, וכתב הרמ"א בהגה, ויש אומרים שיש קצת מצוה בריבוי הסעודות, וכו' ו'נוהגים לומר זמירות ותשבחות ואז הן סעודות מצוה'.

ולפי כל זה כשם שמוותר לאבל להשתתף בסעודת בר מצוה (בזמנה) כשאין שם כל נגינה ומוזיקא וכמו שכתב הפתחי תשובה (יו"ד סימן שצא אות ה) ופ"מ מרן בחזון עובדיה חלק ב עמוד שנא. הוא הדין לסעודת בת מצוה שמוותר לאבל להשתתף. וע"ש בחזו"ע בעמוד שנא שהביא משו"ע הגר"ז מה"ת (סימן ד סעיף ב) שכתב שעיקר כניסת נפש הקדושה באדם הוא ביום מלאת לו"ג שנה ויום אחד לזכר, וי"ב שנה לנקבה. ולכן נתחייבו אז במצות מן התורה. וע"ע ביחוד דעת שם שהביא להגאון רבי אברהם מוספאי בתשובה כ"י (הובאה בקובץ נועם חלק ז עמוד ד) שמי שקוראים לו לסעודת "בת מצוה" חייב ללכת וכמו שפסק הרמ"א ביורה דעה סימן רסה סעיף יב לענין החיוב ללכת לסעודת ברית מילה.

הרי שס"ל שאין שום הבדל כלל ועיקר בין שמחת בר מצוה לשמחת בת מצוה.

אמנם כבר כתבתי ואכתוב ואדגיש שוב כי מחמת הצניעות יש לערוך סעודה על פי כל גדרי הצניעות בקדושה ובטהרה.

וכן הדין לענין קיום בת המצוה כשחל זמנה בימי בין המיצרים שמוותר להשמיע שם כלי שיר וכמו שכתב בזה לענין בר מצוה בשו"ת יחודה דעת חלק ו' סימן לד, וחזון עובדיה ארבע תעניות עמודים קנא, קנא. ע"ש.

ובעת כתיבת שורות הללו נזכר אני באחד מעשירי ארץ ישראל שערך סעודת בת מצוה לביתו והשקיע שם סכום של 2,000,000 ₪ ונעשה מזה קול רעש גדול, וברור שמלבד שהצניעות לא הייתה שם, וגם אם הייתה, הלא יכל הוא להשקיע את הסכום הגדול הזה בעבור הקמת כולל אברכים והיה יכול להחזיק בזה 20 אברכים במילגה חודשית מכובדת למשך 5 שנים לפחות. וחבל מאוד שאין לאותם האנשים חכמה ובינה לדעת היכן המקום האמיתי להשקיע את הסכום הנצח לנצחים.

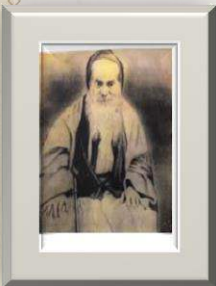
וראוי להביא על זה את המעשה במונוב המלך שבזכו אוצרותיו ואוצרות אבותיו בשני בצורת וחברו עליו אחיו ובית אביו ואמרו לו אבותינו גזזו והוסיפו על של אבותם ואתה מכובדם אמר להם אבותי גזזו למטה ואני גנתי למעלה שנאמר (תהלים פה, יב) אמת מארץ תצמח וצדק משמים נשקף אבותי גזזו במקום שהיד שולטת בו ואני גנתי במקום שאין היד שולטת בו שנאמר (תהלים פט, טו) צדק ומשפט מוכן כסאך אבותי גזזו דבר שאין עושה פירות ואני גנתי דבר שעושה פירות שנאמר (ישעיהו ג, י) אמרו צדיק כי טוב כי פרי מעלליהם יאכלו אבותי גזזו [אוצרות] ממון ואני גנתי אוצרות נפשות שנאמר (משלי יא, ל) פרי צדיק עץ חיים ולוקח נפשות חכם אבותי גזזו לאחרים ואני גנתי לעצמי שנאמר (דברים כד, יג) ולך תהיה צדקה אבותי גזזו לעולם הזה ואני גנתי לעולם הבא שנאמר (ישעיהו נח, ח) והלך לפניך צדקך כבוד ה' יאספך.

ישמע חכם ויוסף לקח.

הלכה למסכנה: נכון מאוד לערוך סעודת בת מצוה לבת ובלבד שיהיה על פי גדרי הצניעות ואף לאשה בימי אבלות שלה מותר לילך לשם כשחל בזמנה ובלבד שאין שם מוזיקא, וכמו כן כשסעודת בת המצוה חל בזמנה בימי בין המיצרים מותר להשמיע שם מוזיקא.

בברכה

אלון בן שבת

שרי הצאה שן הצדקה

הרב יוסף חיים בן שבת

רבי יהודה בן מויאל

תולדות חכמי המערב זרועות הוד והדר, תורה ויראה, חסידות ופרישות, משפט וצדק, ורשמי מופתיהם ניכרים לדור דורות. ובין המאורות המאירים בשמי חכמי מרוקו, מזהיר באור יקרות שמו של הגאון הצדיק, עטרת ראשו, רבי יהודה בן מויאל זצוקל, אשר נשא בעול התורה והדיניות בקהילות סאפי ומוגאדור, והאיר עיני חכמים וישרים בפסקיו, עד אשר עלה ונתעלה לארץ חמדה, ושם השיב נשמתו בטהרה בעיר הקודש ירושלים תנבא.

רבי יהודה בן מויאל זצ"ל נולד בעיר תאודאנת שבמרוקו, סביב שנת תקפ"ח (1828), לאביו רבי מכלוף ולאמו ממשפחת בן שבת, ויצא מבטנה של שושלת מפוארת ורופאה של תורה ודינות. אשר זה דורות רבים העמידה שופטים ושוטרים בישראל. מסורת משפחתית שנשמרה שנים ארוכות. וכך העידה נידתו. בת בנו הדיין רבי מסעוד מויאל : כי מאביו ולמעלה בקדוש כיהנו במשפחה לא פחות מכב דיינים ! נתון פלאי המעיד על בית אב שכל כולו קודש לשפוט את העם משפט צדק ולהעמיד הדת על תילה.

ובתוך בית גדול זה, אשר ספוג היה ריח תורה ויראת שמים, גדל הנער וינק מנעוריו אווירה של קדושה, הנהגה ותלמוד. עוד בילדותו עברה המשפחה לאסאירה (אצוירא/מוגאדור), ושם החלה לאהר במלוא מלואו מתנהג אחר אשית תלמודו קנה אצל דודו, אח אמו, רבי יעקב בן שבת, ולאחר מכן הסתופף גם בצל של רבי שלמה טאנ"י. כבר בימי עולמו נזכר היה כי לגדולות נועד. כשרונותיו הפליאו את רואיהם. שקידתו לא ידעה לאות, ומפי יודעי דבר נמסר כי בעודו נער השלים את כל השיס. לימים נתעלה עוד בתורה ובהוראה. קבע מושבו בצווייה, ואף עמד בראשות ישיבה שבה הרבין תורה לתלמידים רבים, וביניהם גם אחיינו. הנקרא אף הוא רבי יעקב בן שבת.

אביו, רבי מכלוף מויאל זצ"ל, היה דין ומורה צדק בתאודאנת, ומגדולי הצדיקים שנודעו בדורו לשם ולתהילה. בעקבות מחלוקת שנתגלעה בקהילת תאודאנת עקר משם וקבע מושבו במוגאדור, כנזכר לעיל. ושם נמנה עם חכמי העיר ונשוא פניה. שמו נישא בהערצה בפי בני דורו על חסידותו המופלגת, פרישותו היתירה ודבקותו בעבודת ה'. בהסכמה לספר "רוח יעקב" לרבנו יעקב בן שבת, מוכנה הוא בתאר הנשגב "הרב חסידא קדישא", ובספר "מלכי רבנן" העידו עליו כי היה מתחסד עם קונו, "בעל מעשים" ובעל מופת, שהאריך ימים למעלה מתשעים שנה, ויש מן המסורת שאף ייחסה לו אריכות ימים מופלאה למעלה מגיל מאה.

לימים נסתלק לגני מרום אביו ומורו רבי מכלוף זצ"ל, ופטירתו הייתה ממש כמעשה חייו, קודש לכלל ומסירות נפש לציוור. בשנה קשה של עצירת גשמים ובצורת נוראה, כאשר עיני כל בני הקהילה נשואות למרום, הפצירו ברב השיע והקדוש לעמוד בפרץ ולעורר רחמי שמים. יצא לבית העלמין, עמד שם שעות ארוכות בתפילה ובתחנונים, שפך שיהו כבן המתחטא לפני אביו והרעיש עולמות לבקש רחמים על עמו. אלא שמתוך עמידתו הממושכת תקפתו צינה עזה, ומאותה חולשה נפל למשכב. ולא ארכו הימים עד שהשיב נשמתו הטהורה ליצורה. ונטמן בבית העלמין במוגאדור, אחר שהניח אחריו שם טוב, זכר צדיק וקדוש לברכה.

על כס הדינות וההנהגה בסאפי ומוגאדור

עוד בחינתו מונה רבי יהודה לרב, דין וראש ישיבה בקהילה היהודית בעיר סאפי (אספי) הסמוכה. בשנת תרל"ז (1877) חזר למוגאדור וכיהן בה כרב ודיין, ולאחר פטירתו של הראב"ד רבי אברהם בן עטר בשנת תרל"ט (1879), מונה רבי יהודה למלא את מקומו ברבנות מוגאדור. במשך כשלושים שנות כהונתו כראב"ד נודע כאיש מופת והטביע חותם רב על עירו. גדולתו הייתה מוכרת ברחבי מרוקו כולה, ורבי יעקב אבוחצירא הגדיר עוד בצעירותו כאחד מארבעת הגדולים בדורו במרוקו.

עדות לפעילותו המשפטית והתורנית המגוונת נותרה בכתבי יד יקרים ערך. בין היתר, השתמר פסק דין בעניין זכיה בחצר מכח חזקה ("חזקה שהיתה לה"ר מסעוד אלבז נר"ו בחצר גוי אחד בעיר אספי יע"א"), שנכתב באצוירא בשנת תרס"ז (1907) על גבי 3 עמודים בכתב יד ספרדי. פסק דין זה, עליו חתום רבי יהודה בן מויאל יחד עם עמיתו לבית הדין, מכתמי אצוירא רבי יוסף בן עטר, מסתמך על תקנות רבני מרוקו המפורסמות שפורסמו בספר "כרם חמד".

בניסופין דרחימו לארץ חמדה

וחותם חיו בקדושה בירושלים עיר הק

בשנת תרע" (1910), לעת זקנתו ושובע ימיו, כאשר לבבו הומה ונפשו נכספה לחון את עפרה של ארץ הקודש, גמר אומר רבנו לעזוב כבודו בגולה ולעלות אל נחלת ה'. קודם צאתו הפקיד את שרבי הנהגה ביד בנו, רבי מסעוד מויאל, למלא את מקומו ברבנות מוגאדור, ויצא לדרך מתוך תשוקה קדושה להידבק בארץ אשר עיני ה' אלוהיו בה. אלא שבהגיעו לטאנג'יר, בעירו נכון להמשיך במסעו, השיגו מכתב בהול מבנו, ובו בשורה קשה כי אחד מעשירי הקהילה קם להדיחו מכס הרבנות בטענה כי עודנו צעיר לימים. מיד נהפך לבן בקרבו על כבוד התורה ועל כבוד בית דינו, ולא שהה ארץ רגע, שב על עקבותיו והקדוש לעמוד בפרץ בתוקף ובתבונה, והשיב את בנו אל מקומו הראוי. ולאחר שנעזר ברבי רפאל אנווה והשלים את הדבר על מכונו, חזר ויצא לדרך בדריזות, כאיש אשר אין לו בעולמו אלא קיום שליחותו בקדוש.

בחודש אלול תרע"ז זכה רבי יהודה להגיע אל ארץ חמדתו ולקבוע את מושבו בירושלים עיר הקודש, אשר אליה נשא את עיניו ואת תפילותיו כל ימיו. אך לא ארכו הימים, וכעבור חודשים ספורים, ביום שבת קודש כ"ט בטבת תרע"א (1911), בהיותו מסב בסעודה שלישית, אותה שעה נעלה אשר בה מתעשרת השבת בזיו אחרון, הרגיש כי קרבה שעתו להיפטר מן העולם. אז ביקש מן המסובים שיקראו עמו קריאת שמע, וכשהוא מייחד לבבו לאביו שבשמים ומקדש שם שמים ברבים, יצאה נשמתו הטהורה בקדושה ובטהרה, כדרך חייהם ופטירתם של צדיקי אמת, בירושלים עיר הקודש.

לאחר הסתלקותו הובא רבי יהודה למנוחת עולמים בהר הזיתים, בחלקת המערביים, בין אבני המקום אשר קלטו בחיקן דורות של קדושי עליון, ועל מצבתו נחקקו המילים הנפלאות: "פה נטמן נר המערבי זיע"א. תואר נאמן אשר החזיק טובה לאורו הגדול ולזיוו אשר הפיץ בתורה, בדינות וביראה.

ברם, בימי השבר והפירעונות שנין השנים תשכ"ז-תשכ"ח נחרב הקבר בידי הערבים, וככל אשר חרבו אבנים כן לא חרב זכרו מלב אוהביו. ולאחר חלוף שנים רבות, מתוך רישומי קבורה ועדויות מאוחרות, זימן ה' חסדו ונודע מחדש מקומו המדויק בהר הזיתים! ואז שוקם הקבר ושופץ, כיליו שבה המצבה להשמיע מקצת שבחו של אותו נר מערבי שלא כבה אורו.

זכה רבי יהודה והותיר אחריו זרע ברך ה', משפחה ענפה אשר נשאה את שמו ואת מורשתו מדור לדור. מזיווגו הראשון עם רעייתו רבקה נולדו חמישה ילדים, ומזיווגו השני עם רעייתו קלרה נולדו שני ילדים נוספים. בין צאצאיו נמנו בנו וממלא מקומו ברבנות, רבי מסעוד מויאל, וחתנו רבי שמעון זריהן, שכיהן כדיין ומורה צדק בסאפי. עדות נאמנה לכך שלא נכרת האילן ולא יבש המעיין, אלא נמשכה שלשלת התורה והנהגה מביתו הלאה.

תורתו, פסקיו ודרושו לא אבדו עם השנים, אלא נשתמרו באהבה וביראה כבוד בקרב צאצאיו, עד אשר זכו והוציאו לאור מתוך כתביו את הספר "שבט יהודה" (ירושלים תשנ"ד), ובו שאלות ותשובות, חידושי הלכה ודברי דרוש. בכך הונצח קולו של הרב לדורות, ותורתו אשר האירה בשעתה לבני קהילתו מוסיפה להאיר גם לבאי אחריה, כמעין שאינו פוסק וכנר אשר שלבתו מוסיפה לבעור גם לאחר הסתלקות בעליו.

זכותם של צדיקי השושלת, וזכות תורתם המאירה לדורות, תעמוד לנו ולכל ישראל, אמן.

תמצית מההלכה היומית

הרב אברהם כהנא

הכוונה לשחיטת בהמה כשרה לאכילה (משנה חולין ה, ב). האיסור הוא בשחיטת האמא ובנה באותו יום עד הלילה (חולין פג, א). כתבו הפוסקים שלעניין זה, אם שחט את האם באמריקה באמצע היום, מותר לשחוט את הבן בארץ ישראל, שאז כבר לילה, למרות שבאמריקה עדיין יום, שכיוון שהאיסור לשחוט חל על השוחט, הדבר תלוי במקומו של השוחט (באר משה ז קטו, ד). וכן מעשים בכל יום, שמחשיבים את הנעשה בר מצווה מתחילת הלילה שנכנס בו לשנת הי"ד ולא שואלים אם באותו מקום שנוול עדיין יום (חבצלת השרון א יו"ד מז).

מכירת דירה, והדברים המחוברים לה: ראובן שמכר את דירתו והשאיר בדירה מדפים מחוברים וכן מנורות לילה מחוברות לקיר ליד המיטות, ועתה רוצה המוכר לקחת אותם, או שהקונה ישלם עליהם תוספת. במקום שיש מנהג הכל כמנהג המדינה, ובמקום שאין מנהג, מבואר בגמ' שאם הוא מחובר בטיט נחשב כחלק מהבית (ב"ב סט, א). דבר שמחובר בעזרת יתדות או מסמרים זהו ספק בגמ' והיה ללוקח להתנות ואם קשה להוציא את היתדות יש אומרים שנחשב כטיט (בדי משה ג, רסט).

כיבוד אב ואם בגר שהתגייר: לגר אסור לקלל אביו העכו"ם ולהכותו ולבזותו כדי שלא יאמרו שבא מקדושה חמורה [כשהוא גוי] לקדושה קלה [כשהוא יהודי] (שו"ע יו"ד רמא, ט). נראה שגר צריך לנהוג מקצת כבוד באביו (רמב"ם ממרים ה, יא). גר צדק שהוריו הנכרים מבקשים שיבקרו לעיתים רחוקות, יש מקום להתיר וכן להתפלל לרפואתם. הורים מאמצים יש לכבדם מקצת כבוד (אהלי שם – למען יאריכון ימך, עמ' קסו).

דיקוד מצווה [מצווה טאנץ]: מנהג בקרב רוב חצרות החסידות לערוך "דיקוד מצווה". אחר שרוב האורחים עזבו את האירוע, אבי הכלה, אבי החתן, החתן ולעיתים גם רבנים ומכובדים אחרים, רוקדים עם אבנט שאוחזת הכלה מבלי לגעת בכלה. יש שאסרו לרקוד עם הכלה בכל צורה שהיא, אפילו אם היא אוחזת במטפחת בלבד (פת"ש אבה"ע סה, ב), בפרט אם נכשל בנגיעה ובהסתכלות (ילקו"י טהרה קפג, ה). יש שהתירו במיוחד אם הת"ח מתכוין לשם שמים על פי הגמ' שאומרת "כיצד מרקדים לפני הכלה" (כתובות יז, א; ח"מ אבה"ע כא, ו).

הכניסה לתורה בקפיצה למים: כשאדם נקרה למים ביום חם, משנכנס למים, קר לו. אומרים לו כנס כולך בבת אחת והקור יתפוגג. כך אדם הנכנס לתורה, הוא קריר עדיין. אך אם יכנס כולו, לא ירגיש קרירות. וכן אדם שיוצא מהמים, לא קר לו לשוב אליהם. אך אם יתייבש לגמרי, שוב יהיה לו קשה להיכנס לתוכם. מכאן, אדם שיצא לבין הזמנים אם עדיין יש לו לחלוות של תורה יקל לו להיכנס חזרה ללימוד, אך אם התייבש לגמרי, שוב יקשה עליו ושוב יהיה לו קר... (הגדתי היום – סוכות, עמ' צב).

נשמת ישראל: לכל אדם מישראל יש נשמה גבוהה, חלק אלוה ממעל, ועל כן אומרים מדי בוקר: 'נשמה שנתת בי טהורה היא'. האדמו"ר הזקן אומר שהגוף שבתוכו הנשמה יכול לשנות, אבל גם בשגיאותיו נשמת הנשמה טהורה והחטא אינו נוגע בה. החטא הוא חיצוני, מקרי ולא מהותי. בתורה נאמר: "וְאָמַר בְּיוֹם הַהוּא הָלֹא עַל פִּי אֵין אֱלֹהֵי בְּקָרְבִּי מִצְאוֹנֵי הַקְּעוֹת הָאֵלֶּה", רבי שמחה בונים מפשיסחא ביאר, שהחטא הוא על שאמר 'כי אין אלהי בקרבי', שלא הרגיש ברוממות הנפש האלהית. (באר הפרשה, פרשת וילך).

הצורך ללמוד: האדם נברא כדי להכיר את גדולת הבורא, משום כך, השינוי של המראות שנגלות לו לנגד עיניו, יכולים לסייע לו לחדש את הרגשותיו בזה. במיוחד ביקור במקומות מרשימים במיוחד, כמ"ש בתהלים: "הרים הגבוהים ליעלים". מפורסם בשם בעלי התוספות, שמן הראוי לאדם להסתכל בדברים המרשימים שבטבע כמו הרים גבוהים וכדומה. הרש"י הירש זצ"ל, שהוזמן על ידי תלמידיו לבוא לשוויץ, התבטא: עכשיו, אוכל לענות להקב"ה, אם ישאל אותי: אם בשוויץ שלי הייתי? ... משום שמראות חדשים מעוררים את האדם להתפעל מהבריאה בצאתו מהשגרה של המראה היום יומי (בנתיבות רחוקים, עמ' 20).

בהמה או עוף דרוסת חיה: הלכה היא, שבהמה שנדרסה על ידי אריה, נאסרת באכילה בין אם היא חיה קטנה או גדולה (שו"ע יו"ד נו, א). הכוונה לבעל חיים שהאריה נעץ בו את ציפורניו (רש"י חולין מב, א). לא כל החיות שוות בעניין זה, ולדוג' לכלב אין דריסה אפילו בעופות (שו"ע יו"ד נו, א).

גדרי הדיורים בארץ ישראל: עיקר מצוות ישוב ארץ ישראל, הוא לגור בקביעות בארץ ישראל, ולכן העולה לא"י על מנת לחזור לחוץ לארץ אין זה בכלל עיקר המצוות עשה של ישיבת ארץ ישראל (מהרי"ט יו"ד ב, כח), הנפק"מ למי שנדר שיעלה לארץ על מנת לשוב, יכול להתיר את נדרו (שלטי גבורים שבועות פ"ג), מכל מקום יש לו זכות שהולך ד' אמות בארץ ישראל שזוכה לחיי עוה"ב (רמב"ם מלכים ה, יא). יש אומרים שגם העולה לא"י כדי לחזור לחו"ל מקיים מצווה ואין להתיר נדר כזה אלא מדוחק (נשמת כל חי-פלאגי א, יו"ד ט).

יציאה מהארץ לצורך טיול: הלכה היא, שאין לצאת מארץ ישראל לחוצה לצורך אלא לשם לימוד תורה, נישואין ומסחר. אם ישנו רעב כבד בארץ, מותר לצאת לחו"ל לזמן ארוך (רמב"ם מלכים ה, ט). בכלל ההיתר, גם יציאה לצורך חינוך, רפואה כיבוד הורים. באשר לטיול, לדעת רבים אסור לצאת לחו"ל, שכן רק לצורך גדול התירו ולא לצורך טיול (יחו"ד ה, נו). יש אומרים שחכמים דיברו על זמן ממושך בחו"ל, ולכן הם מתירים יציאה לטיול זמן קצר ולדעתם אין חובה להיות בארץ בכל רגע ורגע אלא מצווה בלבד, במיוחד אם יוצא לצורך מצווה (ארץ חמדה א, י; שבט הלוי ה, קעג).

איסור אותו ואת בנו בנוסע ממדינה למדינה: התורה אוסרת לשחוט בהמה ואת אחד מצאצאיה באותו יום (ויקרא כב, כח),

מטרות העצמותה

קמחא
דפסחא

לימוד
שירת
הבקשות
לילדים

בית
הוראה

לימוד
טעמי
המקרא

כולל
אברכים

בס"ד

התבוננות (2) – לנשים שרוצות להקשיב פנימה.

חברה יקרה,

בשבוע שעבר פתחנו יחד צוהר. התחלנו להיכנס אל העולם הפנימי, זה שחי בכל אחת מאיתנו. דיברנו על התבונה העמוקה:

איך תפיסתנו את העולם שבחוץ משקפת את מה שחי וקיים בתוכנו.

היום – נמשיך מאותה נקודה. ונעמיק צעד נוסף:

איך את תופסת את עצמך.

תחילת ההתבוננות

זוכרת אתמול אחרי שסיימת לקלח את הילדים?

או כשקיבלת שיחת טלפון שחיכת לה? כן, דווקא רגע קטן כזה –

ועכשיו – תביטי על הסיטואציה מהצד. כאילו את סוקרת אותו, בלי שיפוט, כמו חוקרת.

- מה קרה שם בעצם?
- איזו התנהגות הופיעה?
- איזו פעולה עשית?
- שמעת משהו? ראית משהו?
- אולי הייתה שם תחושה פנימית? רגש?

עכשיו נסי לשים לב –

אילו מחשבות חלפו לך בראש?

לפני, תוך כדי, או מיד אחרי האירוע?

איך הגבת?

מה באמת קרה שם?

השוואה שפותחת זווית

קחי רגע לחשוב על סיטואציה אחרת לגמרי. כזו שבה הרגשת אחרת.

- מה פעלת שם?
- מה הרגשת?
- אילו מחשבות שוטטו לך בראש אז?

אם את מתחילה לזהות את ההבדלים – יש כאן התחלה של גילוי.

משימת המשך

גם אם לא התחברת לזה עד הסוף – זה ממש בסדר.

קחי את זה כמשימה עדינה לשים לב:

וואו, אני עושה כך וכך...

מה הרגשתי שהוביל אותי לזה?

יו, אני מרגישה כך...

איזו מחשבה או תמונה הופיעה רגע לפני? רק לשים לב.

זו התחלה של שיח חדש עם עצמך.

שיח שבו את מתחילה לגלות –

שמחשבה – יוצרת רגש.

ורגש – מניע פעולה.

והפעולה? יוצרת תוצאה.

ככה זה פועל אצל כולנו – גם כשלא שמנו לב.

וזה מה שקורה בפנים

מהו החלק המשמעותי שמשפיע על כל הפעולות אבל מתחת – משהו קורה. והפירות?

על כל התגובות שלנו

ואפילו על כל הרגשות שלנו

לדבר הזה קוראים מחשבות,

אבל זה לא סתם מחשבות

אלו הן מחשבות מזן מיוחד

בעולם הטיפוזה הן מכונות אמונות

האמונות שלנו – משקפות

את מערכת התפיסה שלנו את העולם.

הן יוצרות הלך רוח –

כיוון מחשבתי שחוזר על עצמו

ויוצר דפוס פעולה קבוע.

אם את תופסת שכולם נגדך

יהיו לך הוכחות לזה

ואם את תופסת שאת מוצלחת

גם לזה יהיו לך הוכחות

כשתאמיני שאין בשוק עבודה

תגלי שמאוד קשה למצוא משרה מתאימה לך

וכשתאמיני שיש מכוון מלמעלה

תזכי לראות הרבה ניסים

כך זה בחיים

אל מה שאת מתכוונת את רואה

רק שזה לא אומר שזו האמת

כי האמת אחת היא ובלתי משתנה

האמת היא את

הערך שלך

הטוב שבך

היכולת שלך לעשות טוב בעולם

שרק את יכולה לעשות אותו

התפקיד שלך

החן שאת מביאה לעולם

המתיקות שלך

כן, תקראי את השורות האלו עוד פעם

אין עוד אחת כמוך

ולעולם לא תהיה

את יחידה ומיוחדת

נבראת בצלם אלוקים

שהוא בעל הכוחות כולם

ונתן לך דמיון כביכול אליו יתברך

את מדהימה

אל תחפשי שאף אחד יגיד לך את זה

תאמרי את זה לעצמך

לא משנה כמה 'לא' שמעת בחיים

משנה כמה את אומרת לעצמך שוב ושוב

'כן',

אני פה - זו מציאות

ואם כבר אני פה

אני רוצה לבנות

אין בונים –

תשובה אחת

"עולם חסד יבנה"

לחפש לעשות טוב סביבך

לא רחוק

פנימה בתוך ובביתך

זו זריעה של טוב

את שותלת היום זרע.

אולי לא תראי מיד.

אולי הקרקע תיראה יבשה.

אולי תתחת – משהו קורה.

והפירות?

הם בידיים של מישהו אחר –

ואת מתפללת, וממשיכה לזרוע.

תתחילי היום.

תאמיני בעצמך.

כי יש מי שמאמין בך –

והוא אף פעם לא טועה

תני בו אמן

שהוא בחר את הבחירה המדויקת

ותני בו אמן

שהוא נתן לך כל מה שאת צריכה

אם כואב לך – אל תיבהלי.

זה רק סימן שמשהו בפנים מבקש הקשבה.

לא לדחות.

לא להאשים.

רק לסמן.

לדעת – שזה חלק מתהליך הריפוי.

(תמיד תוכלי לשלוח אלי אשמה לעזור)

רגע לפני הפעולה הבאה –

תעצרי לשאול:

איזו תוצאה הייתי רוצה?

איזה צעד יקרב אותי לשם?

שם – מתחילה הבחירה

לא לפי הרגש של עכשיו –

אלא לפי המציאות שאת רוצה לבנות.

איזה רגש דרוש לה?

תני לעצמך את הרגש בדרך אחרת יצירתית

זקוקה לשקט תיצרי לך שקט

זקוקה לביטחון תדמיני

מה קורה לך בחיים שהופך אותך לבטוחה

מה היה יוצא ממני –

אם הייתי פועלת ממקום של חופש?

איזה טוב יכולתי לעשות שם?

ולהתחייב

להתחייב לפעולה אחת טובה שאת עושה

עכשיו

לזריעה אחת של גרגיר טוב

שיצמיח תבואה שלמה בע"ה

כי שם מתחיל השינוי.

שם נבנית השמחה.

ושם – מתחיל חוסן.

היכולת להקשיב.

להסכים.

לשנות בעדינות –

ולחזור פנימה.

אנחנו ממשיכות,

עוד צעד במסע שלך אל עצמך.

שבת שלום

ליאורה דהן

מטפלת ומאמנת מנטלית בגישת

"מתחברת"

050-410-3-421

dahan.liora.co@gmail.com

מטרות העצמותה

קמחא
דפסחא

לימוד
שירת
הבקשות
לילדים

בית
הוראה

לימוד
טעמי
המקרא

כולל
אברכים